

Posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce

Ḥerem v hebrejské Bibli

Typ práce

bakalářská

Autor práce

Marek Kliment

Autor posudku

PhDr. Milan Žonca, PhD

Hodnocení

	Hodnocení
Badatelská otázka/hypotéza	výborně
Způsob práce/metodologie	výborně
Naplnění zadání	výborně
Práce s prameny a odbornou literaturou	výborně
Stylistická úroveň a struktura práce	výborně
Formální náležitosti (jazyk, citace, odkazy, bibliografie)	velmi dobře

Slovní hodnocení

Práce se zabývá biblickým konceptem totálního vyhubení nepřítele v rámci válečného konfliktu na Boží příkaz. Tento koncept je v hebrejské Bibli označován (jinak širším) pojmem *ḥerem*. Bakalant shrnuje nejdůležitější místa, kde je *ḥerem* ve válečném kontextu zmiňován nebo nařizován. Ukazuje, že přestože k válečné praxi totální destrukce najít

určité paralely v blízkovýchodním kontextu, biblické pojetí *heremu* bylo formováno specifickou interpretací deuteronomistické teologie. Zmínky o vyhubení nepřátel „jako klatých“ tedy nelze chápat jako historický věrný popis válečné praxe ve starověkém Izraeli, ale spíše je nutné interpretovat je v kontextu soudobého kultu a poexilních debat o náboženské identitě. Závěrečná kapitola je věnována reflexi *heremu* ve středověké židovské exegezi.

Struktura práce je přehledná. Deskriptivní a analytický přístup k pramenům je v práci v rovnováze. Kapitola věnovaná středověké exegezi tematicky mírně vybočuje a zdá se, že její funkcí bylo primárně zajistit požadovaný rozsah práce. Seznam použité literatury není dlouhý, ale pro potřeby bakalářské práce je postačující. Drobné nedostatky lze najít ve formátu poznámek pod čarou (názvy článků v citacích není obvyklé psát kurzívou; na konci poznámky pod čarou často chybí tečka).

Práce je napsaná čtivým stylem. Ne všechny formulace ovšem zřetelně komunikují fakt, že biblické popisy *heremu* jsou s velkou pravděpodobností pozdější projekcí (zejména se to týká s. 22–24, kde autor srovnává *herem* s blízkovýchodní válečnou praxí). V zájmu přehlednosti by také bylo, kdyby v přehledové části na s. 6–12 byly uvedeny konkrétní hebrejské tvary, v nichž se kořen *ḥ-r-m* v biblických pasážích objevuje. Citace středověkých komentářů by měly odkazovat do dostupných edic (v knihovně KBV jich je několik); je-li nutné použít on-line verzi, pak doporučuji upřednostnit spíše edice na webu mgketer.org nebo alhatorah.org.

Otázky k rozpravě

1. Z českého překladu Ez 9,5–6 není patrné, že se kořen *ḥ-r-m* v pasáži vůbec neobjevuje. Dá se zde tedy mluvit o *heremu*? Liší se tato pasáž nějak od zmínek tohoto konceptu v jiných prorockých knihách?

Celkové hodnocení

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Litoměřicích dne 15. 8. 2024